Gør tanke til handling VIA University College

Patienter med demens indlagt på hospitalet

Anders Møller Jensen

Ph.d. studerend ved OPEN, Klinisk Institut, Syddansk Universitet og udviklingskonsulent ved VIA Aldring og Demens

Patienter med demens indlagt på ortopædkirurgisk afdeling - fokus på plejen, omsorgen og brug af psykosociale metoder ved indlæggelse af patienter med demens

OPEN, Klinisk Institut, Syddansk Universitet

Samarbejde med: Professor Lise Hounsgaard Birthe Pedersen, Lektor Rolf Band Olsen, Gerontopsykiater

Hvad ved vi om patienter med demens som bi-diagnose

- Anderledes sygdomsprofil end patienter uden demens
 - Brud eller skader efter fald, ernæringstilstand, infektioner, lungebetændelse
- Længerer indlæggelser
- Flere genindlæggelser
- Laverer udbytte af indlæggelsen
- Lavere funktionsniveau efter indlæggelsen
- Højere dødslighed

Tom Kitwoods demensligning

VIA University College

(Kitwood 2003)

Praksismodel og omsorgsteori

Metode - deltagerobservation

- Observation er, når du ser andre mennesker udefra som observatør
- Deltagerobservation er, når du ikke kun observere den måde folk gøre tingene på, men du deltager i en vis udstrækning i disse aktiviteter
- Hovedidéen i deltagerobservation er, at du taler med mennesker og interagere med dem i et forsøg på at få en forståelse af deres opfattelse og aktiviteter indefra

Grader af deltagelse under deltagerobservation

- **1. Ikke-deltageren** indsamler og analyserer data helt uden for den sociale situation, ved hjælp af andre datakilder til at drage deres konklusioner
- 2. Passiv deltager er i den sociale situation, men virker som en helt distanceret observatør
- 3. Moderat deltager indgår, men i en passiv rolle i den sociale situation
- 4. Aktiv deltager søger at gøre, hvad andre mennesker gør, ikke blot for at opnå accept, men i højere grad at lære reglerne for kulturel adfærd
- 5. Komplet deltagere typisk engageret i en sociale situationer, hvor de allerede er almindelige deltagere

Metodiske overvejelser i forhold til deltagelsesgrad og form

- AMJ deltager i en rolle som **passiv** eller **moderat** observatør
- Aktiv og komplet deltagelse er ikke mulig grundet manglende faglige kompetencer. Hensynet til at kunne komme til at skade patienten eller AMJ selv, og manglende forsikringsdækning eks. ved arbejdsskader
- AMJ er kun samme med patienten når personalet er på stuen
- Jo mere der forgår omkring patienten jo tættere kan AMJ komme på situationen
- Hvis AMJ tilstedeværelse vurderes at påvirke situationen negativt overgår observationen fra moderat til passiv ved at observationer foregår fra mellemgangen til stuen (uden for patientens synsfelt)
- AMJ drøfter med sygeplejersken hvis han er i tvivl om tilstedeværelsens påvirkning på patienten negativt

Fokusområdet under deltager observationer

- Sygeplejeaktiviteter udført hos patienten
- Demensomsorgen ved indlægges på hospitalet
- Anvendelsen af socialfaglige metoder

Samtykke fra personalet

- Henvendelsen til chefsygeplejersken
- Møde med afdelingsledelsen
- Præsentation af projektet til medarbejdergruppen
 (afdelingssygeplejersken)
- Opslag på afdelingen
- Indhente samtykke ved hvert vagtskifte

Patienter med Alzheimers demens på Ortopædkirurgisk Sengeafsnit –

Ph.d. studie om demensomsorg på hospitalet

I løbet af 2014 vil jeg, som er ph.d. studerende og i gang med et forskningsprojekt, foretage dataindsamling på ortopædkirurgisk sengeafsnit. Projektet har fokus þå rammer, handlinger, vilkår og den socialfæglige indsats ved behandlingskrævende somatisk sygdom, når patienten har Alzheimers demens.

Dataindsamlingen foregår som deltagerobservation hvor patienter, personale og interaktionen herimellem følges. I perioden frem til april er der ikke specifikt fokus på demente patienter, men mere at se på kulturen og arbejdsgangen på afdelingen. Herefter kommer jeg kun til at følge hverdagen, når der er patienter som indgår i undersøgelsen.

Som afslutning på dataindsamlingen aftales der interview med personer fra afdelingen som vil fortælle om deres oplevelser og erfaringer med demente patienter.

Det er frivilligt for patienter og personale om de ønsker at medvirke i undersøgelsen. Personalet kan således både før, under og efter dataindsamlingen frasige sig at medvirke i undersøgelsen. Data behandles fortroligt og det bliver ikke muligt at identificere enkeltpersoner når resultaterne publiceres.

Yderligere spørgsmål vedrørene dataindsamlingen kan besvares ved kontakt til Anders Møller Jensen på 8755 1703 eller på e-mail ajensen@health.sdu.dk.

Ph.d. projektet gennemføres ved Enheden for Sygeplejeforskning, Syddansk Universitet og Hospitalsenheden Vest, Region Midt.

Med venlig hilsen

Anders Møller Jensen (Cand. <u>Scient</u>) Ph.d-studerende

Samtykkeafgivelse fra demente patienter

- Problematikken kredser om hvornår/hvordan ikke umyndiggjorte patienter med demens kan afgive et habilt samtykke
- Modellen skulde kunne rumme alt fra let til svært demente patienter
- Der er store problemer med at information deltagerne mundtligt så det bare nogen lunde dækker den skriftlige information -> yderst sparsom information om at AMJ godt vil have lov til at følge dem under indlæggelsen
- Samtykke afgivelse forsøges indhentet i den første del af indlæggelsen
- Billigelse fra den pårørende indhentes når (hvis) de besøger patienten.
 Patienten ekskluderes hvis de pårørende ikke billiger at patienten deltager i undersøgelsen af hensyn til afdelingens samarbejde med de pårørende

VIA University College

Samtykkeafgivelse fra demente patienter

Primær procedure

- Standartformuler fra Den Centrale Videnskabsetiske Komité (S1)
- Billigelse til patientens deltagelse fra nærmeste pårørende

Sekundær procedure

- S1 formularen kan ikke underskrives af patienten men samtykke er afgivet -> afdelingssygeplejersken eller enhedsleder bevidner samtykke
- Billigelse til patientens deltagelse fra nærmeste pårørende

Tertiær procedure

- Standartformuler fra Den Centrale Videnskabsetiske Komité (S7)
- (Billigelse til patientens deltagelse fra nærmeste pårørende)

VIA University College

Data indsamlingen

- Afdelingen kontakter AMJ når der er patienter meldt til afdelingen som har en Alzheimer diagnose (F00.1)
- Observationer foregår i dag- og aftenvagt. Nattevagten kontaktes telefonisk for at få informationer om nattens forløb
- AMJ bære portøruniform samt 2 navneskilte (RegionMidt & Syddansk Universitet)

Gruppeinterview med personalet

- 2 sygeplejesker
- 2 sygeplejesker
- 2 SOSA
- Enhedsledelsen
- Læger

Interview gennemføres i disse dage og afslutter dataindsamlingen

Tak for jeres opmærksomhed